

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ

Τῆ ΕΥΤΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ, ΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΝ

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Πληρωμαὶ καὶ αἰτήσεις

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐν τῇ πρωτεύουσῃ Γρ. 80
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις » 60
Ἐν τῇ ξένῃ φράσκει χρ. 15
Ἐξάμηνιοι κατ' ἀναλογίαν.

ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Διευθυνσίαν.
Ἄπ' ἀποδείξει φερούσης τὴν σφραγίδα τοῦ φύλλου καὶ τὴν υπογραφήν τοῦ ἐτέρου τῶν Διευθυντῶν.

Αἱ συνδρομαὶ προπληρώνονται ἐπὶ ἀποδείξει φερούσης τὴν σφραγίδα τοῦ φύλλου καὶ τὴν υπογραφήν τοῦ ἐτέρου τῶν Διευθυντῶν.

Διευθύνται

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Τ. ΤΑΒΑΝΙΩΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

Γαλατῆ Κουρδούμ-χάν ἀρ. 23.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ δημόσιου ποιήσεως, διάλεξις ἐν τῷ Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγῳ (ὑπὸ ΧΡ. ΧΑΤΖΗ-ΧΡΗΣΤΟΥ). — Βασιλισσὰ τῆς καρδίας, ποίημα (ὑπὸ ΑΘΗΝΑΣ ΠΟΛΥΚΡΑΤΟΥΣ). — Χειμερινὰ οἶκτι (ὑπὸ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ). — Τὰ Χάλια μας, διήγημα (ὑπὸ ΗΓΗΣΙΠΠΟΥ). — Ἡ γυνὴ κατὰ τὸν Σοπεργάουερ (ὑπὸ ΑΛΕΞ. ΜΑΡΙΠΟΥΣΑΖΟ-ΓΛΟΥ). — Τῆς ἀγάπης τὰ λουλούδια (ὑπὸ ΣΤ. Α. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ). — Παντοῖα κίνησις. — Εὐτράπελα. — Ἐπιφυλλίς: Ἡ Μαυζέλκα, μυθιστορία Henry Greville (ὑπὸ ΕΜΜΑ-ΝΟΥΗΛ Τ. ΤΑΒΑΝΙΩΤΟΥ).

«Οὐ πάσσομαι τὰς Χάριτας
ταῖς Μοῖσαις συγκαταμιγνὺς
ἠδίστην συζυγίαν».
Ἐδρ. Ἡρ. Μαιν. Στ. 673—5.

Ἀπλοῦται τοῖς συνδρομηταῖς τοῦ ἡμερολογίου αἱ «ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ» ὅτι ἀπρόοπτον ἐμπόδιον ἀνέβαλε τὴν περὶ τῶν ἐκτυπώσεως αὐτοῦ, ἡτις λίαν προδεχῶς γενήσεται.

ΧΡΗΣΤΟΙ ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΙ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΛΕΞΙΣ
ΕΝ Τῷ ΕΛΛΗΝΙΚῷ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚῷ ΣΥΛΛΟΓῷ
τῇ 19 Ἰανουαρίου 1903.

Σήμερον, ἐρίτιμον ἀκροατήριόν μου, ἡ Δημοτική Μοῦσα ἡμῶν, ἐκτινασσομένη ἀπὸ τοῦ ἔτησιου αὐτῆς ληθάργου, εἰς ὃν ὁ ὀκνηρὸς ἡμῖν ἀγορητὴς αὐτὴν κατεδίκασεν, ἰσχυρὰς καὶ χρυσοπτίλους τανύει πτέρυγας καὶ διὰ τοῦ λιχανοῦ τῆς αἰθερίας χειρὸς αὐτῆς σημαίνει ἡμῖν, ὅπως πειθηνῶς αὐτὴν ἀκολουθήσωμεν εἰς τὴν περαιτέρω πορείαν ἡμῶν, διαβεβαιούσα ἡμᾶς, ὅτι πρόθυμον ξεναγὸν ἡμῖν ἑαυτὴν θὰ παράσχη καὶ σοφὴν ἐρμηνεύτριαν τῶν ποικίλων συναίσθημάτων, τῶν σκέψεων καὶ τῶν ἀρετῶν τοῦ ἡμετέρου λαοῦ κατὰ τοὺς διαφόρους ἡδὴ παρφημένους χρόνους.

Ἄλλὰ προκειμένου περὶ τῆς δημοτικῆς ποιήσεως, πρὸ τοῦ βωμοῦ τῆς ὁποίας τοσαῦτα ὀφειλομένου θαυμασμοῦ καὶ δικαίας ἐκτιμήσεως θυμιάματα ἐκάστοτε κατατιθέμεθα, ὀφειλομένον νὰ προτάξωμεν λίξεις τινὰς περὶ τῆς γλώσσης, δι' ἧς αὕτη ἡμῖν προσομιλεῖ καὶ ἡμᾶς μέχρι μυχίων συνταράττει. Ἡ ποιησις αὕτη εἶναι καὶ λέγεται δημοτική καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῆς ἐκ παραλλήλου ὁμοία ἀπλᾶ καὶ νοητὰ τὰ τοῦ δήμου, ἀπλῆ καὶ ἡ γλῶσσα τούτου καὶ ἐκ πρώτης ἐκφορᾶς νοητὴ οὐδεὶς δὲ μέχρι σήμερον εἰρήθη ὁμόγλωστος, ὅσα νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτήν, ἀεπανάλαβε, παρακαλῶ, ὅσα μοι εἶπες, διότι δὲν σὲ ἐνόησα· οὐδεὶς ἡναγκάσθη νὰ ἀναγνώσῃ αὐτὴν δις, ὅπως κάλλιον ἐνόησῃ τὰ λεγόμενα εἴτε διὰ τὴν λέξιν, εἴτε διὰ τὴν σύνταξιν, εἴτε διὰ τὰ νοήματα, ὅσον ὕψος, ὅσον βάθος κἂν ταῦτα ἔχωσιν· ἀλλ' ἡδέως μὲν διολισθαίνει ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ τὴν δημοτικὴν

ἀναγνώσκοντος, ἀκόπως δὲ καὶ τὸ οὖς τῶν λεγομένων αὐτῆς ἀκροᾶται· οἱ δ' ὑψιπέταις ἀετοὶ τῶν αἰθερίων νοημάτων αὐτῆς καὶ μέχρι τῶν ὑπερπέλων ὑψῶν ἀνυψούμενοι, οὐ μόνον τὰς ταχυτέρους αὐτῶν πτέρυγας ἀπὸ τοῦ ὕψους ὡς καθαρῶς ἐπιδεικνύουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ χρώματα καὶ τὰ χρυσώματα τῶν πτερωμάτων αὐτῶν ὡς ἐναργέστατα εἰς τοὺς κάτωθεν αὐτοὺς ἀποθαυμάζοντας καθιστῶσι. Διὰ τί δὲ ταῦτα λέγομεν; Νομίζομεν, πάντες ἠνοήσατε, ὅτι εἰς τοῦτο μισραλῶς προωθούμεθα διὰ τὸν ὑριστάμενον γλωσσικὸν ἀγῶνα, ὃν εὐάριθμοι τινες πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀκροβολιστικῶς ἤρξαντο, κακῶς, ὡς νομίζομεν καὶ τῷ ἔθνει καὶ τῇ φιλολογίᾳ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ἡμῶν ὑπηρετοῦντες· διότι οἱ μὲν τούτων, κομῆται τινες διὰ τε τὴν ἀραιότητα αὐτῶν καὶ καθὼς κόμην χαρακτηριστικὴν καὶ ὡς σύμβολον τῆς περιψύτου αἰρέσεως αὐτῶν τρέφοντες, ἐπίγειοι ὅμως κομῆται, σκοτεινοὶ ὄντες καὶ οὐχί, ὡς οἱ οὐράνιοι, ὠφελειᾶν τινὰ ἀκτινοβολοῦντες, τὴν ἀγνότητα οὗτοι, τὴν καθαρότητα καὶ τὴν διαύγειαν τοῦ κρυσταλλώδους ὕδατος τοῦ ἐκ τῆς καθαρᾶς πηγῆς, τῆς ὄντως δημοτικῆς ἡμῶν γλώσσης ἀπορρέοντος, οἰκτρῶς κατεθλόωσαν, ἀλλοία εἰς αὐτὴν στοιχεῖα ἀναμιζάντες, τὸ δὲ δεινότερον, ὡς εἰ μὴ ἤρκει αὕτη ἡ διαταραχὴ καὶ καταθλόωσις, καὶ τὴν σκοτεινοτάτην τοῦ συμβολισμοῦ ἀχλὺν κατ' αὐτῆς καταχέοντες, τέλειον αὐτὴν κατεσκότησαν, ὥστε νὰ μὴ γινώσκῃ τις, ἂ ἀναγνώσκει. Ὑψίστην τῇ ἀληθείᾳ ὑπερσίαν καὶ ὠφελειαν εἰς τὸ πολὺ δημοτικὸν πλῆθος διὰ τῆς τοιαύτης ἀκατανόητου αὐτῶν δημοτικῆς γλώσσης προσφέροντες!

Καίτοι δὲ τοσούτων εὐμοιροῦμεν ἀμυντικῶν ὀπλων, τὰ ὅποια προτάσσοντες ἡδυνάμεθα τὰ ἀσθενῶς προσπίπτοντα βέλη τούτων ν' ἀμβλύωμεν, ὥστε ὅπως ἀπρακτὰ ταῦτα κατὰ γῆς νὰ καταπίπτωσι, θ' ἀποστῶμεν ὅμως τό γε νῦν τοῦ ἀγωνιώδους τούτου καὶ δυσαρέστου ἐμφυλίου ἀγῶνος, διότι οὐχί περὶ τούτου σήμερον ἡμῖν ὁ λόγος. Ἀδυνατούμεν ὅμως νὰ μὴ παρατηρήσωμεν, συνελόντες τὸ πρᾶγμα, ὅτι ἀκριβέστατα ἐφαρμόζεται πρὸς τούτους διὰ τὰς περὶ γλώσσης σκέψεις τῶν, ὅσα περὶ πατρικῶν καθηκόντων ἔλεγεν ὁ Κρίτων ποτὲ πρὸς τὸν Σωκράτην, τούτου καθα-

